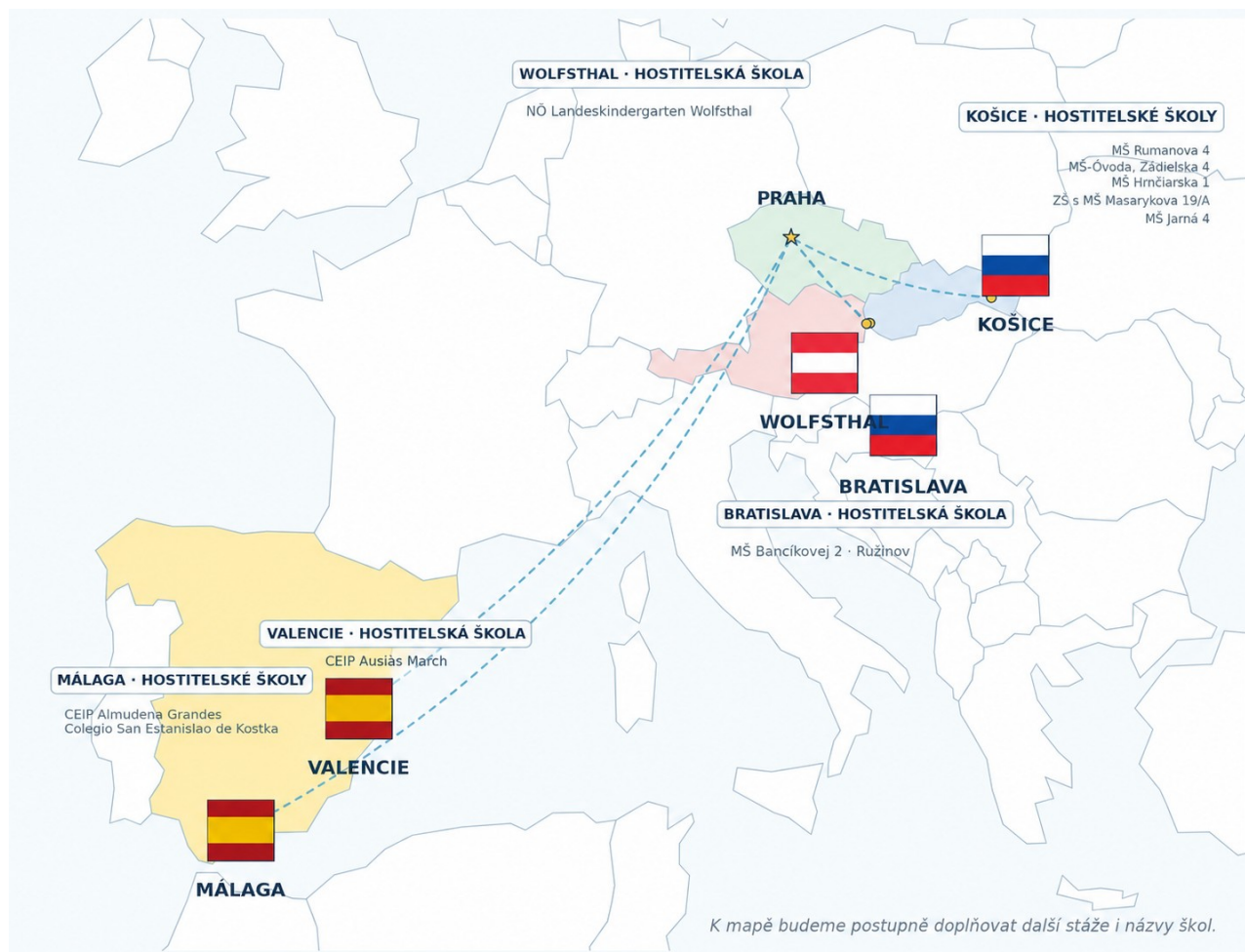

CESTY ZA INSPIRACÍ

Časopis z pedagogických mobilit Erasmus+

MAPA NAŠICH CEST zachycuje místa, hostitelské školy a příběhy našich pedagogických mobilit v roce 2026.

Co jsme viděli, co nás oslovilo a co chceme zkusit u nás

NA ÚVOD

Z cest si přivážíme víc než fotografie

Naše cesty za inspirací vedou v roce 2026 do španělské Málagy a Valencie, slovenských Košic a Bratislavy i rakouského Wolfsthalu. Nejedeme hledat jediný správný návod. Díváme se, ptáme se a porovnáváme, jak různé školy vytvářejí prostředí pro hru, učení, samostatnost, bezpečí a spolupráci s rodinami. Na následujících stránkách proto necháváme promluvit každého účastníka vlastní zkušeností: co ho zaujalo, co bylo jiné a co chce po návratu vyzkoušet v naší mateřské škole.

CO JE PRO NÁS DŮLEŽITÉ Aby žádná stáž nezůstala jen hezkou vzpomínkou. Každý si přiváží alespoň jeden nápad, který může dostat skutečnou podobu u nás na Hradě nebo Záměčku.

Každý příspěvek má čtyři části

I. Na návštěvě	Kam jsme přijeli a jak hostitelská škola žije.
II. Co nás oslovilo	Okamžiky, nápady a drobnosti, které stojí za zapamatování.
III. Co zkusíme	Konkrétní krok pro děti, rodiče nebo náš tým.
IV. Jak přínos ověříme	Podle čeho poznáme, že se nový nápad v praxi osvědčil.

Naše Erasmus+ vize

Program Erasmus+ vnímáme jako dlouhodobou příležitost otevřít naši školu Evropě, učit se od druhých a současně sdílet to, co se osvědčuje u nás. Chceme budovat školu, která je bezpečná, laskavá a podnětná; školu, kde děti získávají prostor k objevování, samostatnosti, tvořivosti a spolupráci. Každá mobilita nám pomáhá dívat se na běžné situace novými očima – na prostředí tříd, práci s jazyky, zapojení rodin, využití technologií i podporu dětí s rozdílnými potřebami. Zkušenosti ze Španělska, Slovenska a Rakouska převádíme do konkrétních změn na Hradě i Záměčku. Naší vizí není kopírovat jiné školy, ale promyšleně vybírat inspirace, které odpovídají našim dětem a našemu prostředí. Erasmus+ pro nás znamená odvahu zkoušet nové cesty, růst společně jako tým a vracet se ke každému nápadu s otázkou: Jak může zlepšit každodenní život dětí v naší mateřské škole?

Mgr. Trčková, MBA
ředitelka školy

Kdo se vydal za inspirací – 1. část

Účastníci, hostitelská města a školy

1	Miroslava Hrnčířová Košice · Materská škola Rumanova 4	20.–30. 3. 2026 strany 9–10
2	Mgr. Trčková, MBA Košice · Materská škola – Óvoda, Zádielska 4	1.–11. 6. 2026 strany 11–12
3	Ilona Prokešová Košice · Materská škola Rumanova 4	30. 1.–9. 2. 2026 strany 13–14
4	Eva Špačková Málaga · CEIP Almudena Grandes	21. 5.–1. 6. 2026 strany 15–16
5	Jan Trčka Málaga · CEIP Almudena Grandes	21. 5.–1. 6. 2026 strany 17–18
6	Dana Pšeničková Bratislava–Ružinov · MŠ Bancíkovej 2	22.–24. 6. 2026 strany 19–20
7	Libuše Jeníková Košice · MŠ Hrnčiarska 1	9.–21. 4. 2026 strany 21–22
8	Libuše Jeníková Wolfsthal · NÖ Landeskindergarten Wolfsthal	5.–8. 7. 2026 strany 23–24
9	Lucie Válková Košice · ZŠ s MŠ Masarykova 19/A	16.–28. 4. 2026 strany 25–26
10	Petra Pomykáčková Košice · MŠ Hrnčiarska 1	17.–27. 4. 2026 strany 27–28

Kdo se vydal za inspirací – 2. část

Účastníci, hostitelská města a školy

11

Adéla Pýchová
Málaga · Colegio San Estanislao de Kostka

27. 4.–9. 5. 2026
strany 29–30

12

Zuzana Legnerová
Košice · MŠ Jarná 4

30. 1.–9. 2. 2026
strany 31–32

13

Světlana Kashaed
Bratislava–Ružinov · MŠ Bancíkovej 2

22.–24. 6. 2026
strany 33–34

14

Lucie Tvarohová
Košice · ZŠ s MŠ Masarykova 19/A

13.–23. 2. 2026
strany 35–36

15

Lucie Tvarohová
Wolfsthal · NÖ Landeskindergarten Wolfsthal

6.–8. 7. 2026
strany 37–38

16

Pavel Maršálek
Málaga · Colegio San Estanislao de Kostka

květen–červen 2026
strany 39–40

17

Jana Anýžová
Košice · MŠ Park Angelinum

duben 2026
strany 41–42

18

Pavel Maršálek
Bratislava–Ružinov · MŠ Bancíkovej 2

22.–24. 6. 2026
strany 43–44

19

Mgr. Eva Žďárková
Wolfsthal · NÖ Landeskindergarten Wolfsthal

5.–8. 7. 2026
strany 45–46

20

Eva Špačková
Valencie · CEIP Ausiàs March

28. 9.–1. 10. 2026
strany 47–48

ERASMUS+ V ČÍSLECH

Více zkušeností díky odpovědnému hospodaření

Promyšlené využití prostředků rozšířilo původní plán

11

mobilit bylo původně
naplánováno

20

mobilit se již podařilo
uskutečnit

3

navštívené země

5

měst, ve kterých jsme
získávali inspiraci

+ 4

další mobility nyní
připravujeme

1

nově získaná partnerská
škola v Rakousku

Díky hospodárnému, ekonomickému a efektivnímu využívání finančních prostředků se škole podařilo výrazně překročit původní plán jedenácti mobilit. Dosud bylo uskutečněno dvacet mobilit a současně se podařilo navázat spolupráci s další hostitelskou školou v Rakousku. Z uspořené prostředků škola plánuje přibližně čtyři další mobility. Více zaměstnanců tak získá možnost profesního rozvoje a nové zkušenosti se mohou rychleji promítat do práce celé mateřské školy.

„Odpovědné hospodaření pro nás neznamena pouze úsporu. Znamená především možnost dát více lidem příležitost učit se, sdílet zkušenosti a proměňovat školu.“

OD CESTY KE KONKRÉTNÍ ZMĚNĚ

Co Erasmus + přinesl našim dětem

Nové zkušenosti se proměňují v prostředí, pomůcky a každodenní činnosti

Kreslená pravidla

Nová obrázková pravidla dětem zpřehledňují prostředí, pomáhají jim porozumět očekávanému chování a podporují bezpečnost i samostatnost.

Přístupnější prostředí

Třídy jsou uspořádány tak, aby děti lépe dosáhly na pomůcky, snáze se orientovaly a mohly více činností zvládat bez zbytečné pomoci dospělého.

Podpora dětí s OMJ

Nové obrazové materiály, komunikační postupy, jazykové hry a názorné pomůcky usnadňují porozumění, adaptaci a zapojení dětí s odlišným mateřským jazykem.

Snoezelen a klidový koutek

Děti získávají bezpečné místo pro zklidnění, práci se smysly, emocemi a odpočinek. Prostor pomáhá také dětem, které potřebují méně podnětů.

Záhony do škol

Děti sázejí, pečují o rostliny, pozorují jejich růst a přirozeně poznávají souvislosti mezi přírodou, potravinami, odpovědností a zdravým životním stylem.

Workshopy pro děti

Praktické dílny přinášejí dětem nové prožitky, možnost experimentovat, tvořit, spolupracovat a učit se prostřednictvím vlastní zkušenosti.

Grafomotorické listy

Nové pracovní listy podporují správné návyky, uvolnění ruky, koordinaci oka a ruky, soustředění i individuální přípravu na vstup do základní školy.

Lepší organizace stravování

Úpravy stolování vedou děti k větší samostatnosti, odpovědnosti, správným hygienickým návykům a kultuře společného jídla.

Nové pohádkové lesy

Inspirace rozšiřují nabídku stanovišť, příběhů a úkolů zaměřených na pohyb, přemýšlení, spolupráci, tvořivost i společné zážitky dětí a rodičů.

Metodika rozvoje řeči

Materiál Mluv se mnou, poslouchej mě nabízí konkrétní postupy pro rozvoj slovní zásoby, naslouchání, vyjadřování a kvalitnější každodenní komunikaci s dětmi.

Nové hry a cvičení

Do programu přibývají pohybové, jazykové, smyslové, přírodovědné a kooperativní hry, které podporují radost z pohybu, vztahy i všestranný rozvoj.

ICT a 3D tisk

Nové digitální pomůcky, robotické hračky a náměty pro 3D tisk rozvíjejí logické myšlení, tvořivost a technické dovednosti. Na 3D tiskárně mohou vznikat také učební pomůcky a drobné motivační odměny pro děti.

Jak budeme přínos ověřovat

Pozorováním dětí, třídní evaluací, portfolii a fotodokumentací, zpětnou vazbou rodičů a společným vyhodnocováním změn na pedagogických radách.

Co Erasmus + přinesl pedagogům

Inspirace, odborná jistota a větší chuť společně rozvíjet každodenní práci

Nové pedagogické nápady

Pedagogové získali širokou zásobu konkrétních her, cvičení, projektů a činností, které mohou upravovat podle věku, potřeb a zájmů dětí.

Jistější práce s ICT

Interaktivní tabule, robotické pomůcky, digitální příběhy a náměty pro 3D tisk už nejsou cílem samy o sobě, ale promyšleným nástrojem učení.

Nové metodiky a materiály

Vznikají obrázková pravidla, pracovní a grafomotorické listy, hledací úkoly, komunikační materiály i metodika Mluv se mnou, poslouchej mě.

Lepší organizace práce

Inspirace pomáhají účelněji připravovat prostředí, rozdělit role v týmu, plánovat činnosti, organizovat stolování a vytvářet klidnější průběh dne.

Snoezelen a smyslová pedagogika

Pedagogové lépe rozumějí významu světla, zvuku, doteku, pohybu a klidových podnětů pro regulaci emocí, soustředění a individuální podporu.

Podpora dětí s OMJ

Tým získal nové způsoby názorné komunikace, práce s obrazem, přirozeného začleňování jazyka a bezpečné adaptace dětí s odlišným mateřským jazykem.

Pozorování a evaluace

Nové podněty jsou spojeny s pozorováním dětí, zápisy, portfolií a vyhodnocováním. Pedagogové tak lépe poznají, co dětem skutečně prospívá.

Učení od kolegů

Každá mobilita se stává zdrojem pro celý tým díky praktickým ukázkám, fotografiím, pedagogickým radám a společnému zkoušení ve třídách.

Profesní odvaha

Setkání s jinými přístupy posiluje ochotu promýšlet změny, hledat vlastní řešení a nebát se upravit zavedené postupy, pokud to dětem přinese větší užitek.

Osobní a jazykový rozvoj

Pobyt v zahraničním prostředí rozvíjí samostatnost, komunikaci, schopnost spolupracovat, pružně reagovat a dívat se na vlastní práci s odstupem.

PŘÍNOS PRO PEDAGOGICKÝ TÝM

Mobilita nekončí návratem jednoho zaměstnance. Každý účastník předává zkušenosti ostatním, připravuje konkrétní ukázky a pomáhá převádět vybrané nápady do společné praxe Hradu a Zámečku.

ŠKOLA, KTERÁ SE UČÍ

Přínos programu Erasmus+ pro školu

Promyšlené změny v prostředí, řízení, spolupráci a dlouhodobém rozvoji

Společná pedagogická vize

Zkušenosti z různých zemí pomáhají škole přesněji pojmenovat, jaké prostředí a přístupy chce dlouhodobě rozvíjet pro děti, rodiny i zaměstnance.

Modernější vybavení

Škola cíleně doplňuje ICT, robotické, senzorické, badatelské a přírodovědné pomůcky a plánuje smysluplné využití 3D tiskárny.

Rozvoj srovnávacího prostředí

Klidové a smyslové koutky rozšiřují možnosti podpory dětí, prevence přetížení a práce s emocemi. Zároveň obohacují inkluzivní prostředí školy.

Lepší organizace provozu

Nové pohledy se promítají do uspořádání tříd, stolování, odpočinku, přechodů mezi činnostmi a dostupnosti pomůcek pro děti.

Kvalitnější inkluze

Škola rozvíjí srozumitelnější prostředí, vizuální podporu a postupy pro děti s OMJ i pro děti, které potřebují více času, klidu nebo individuální podpory.

Silnější týmová spolupráce

Sdílení mobilit propojuje obě pracoviště, otevírá odbornou diskusi a podporuje vzájemné předávání materiálů, zkušeností a odpovědnosti za změny.

Spolupráce s rodinami

Burzy, společné projekty, pohádkové lesy, environmentální aktivity a srozumitelnější komunikace dávají rodičům více příležitostí zapojit se do života školy.

Mezinárodní partnerství

Kontakty se školami ve Španělsku, na Slovensku a v Rakousku vytvářejí základ pro další společné projekty, návštěvy a dlouhodobou výměnu zkušeností.

Podklady pro řízení školy

Srovnávací zpráva, evaluace a konkrétní výstupy poskytují vedení školy oporu pro plánování rozvoje, vzdělávání zaměstnanců i rozhodování o vybavení.

Dobré jméno školy

Aktivní zapojení do programu Erasmus+ ukazuje školu jako otevřenou, hospodárnou a učící se organizaci, která získané prostředky proměňuje v konkrétní přínos.

DLOUHODOBÝ DOPAD

Nejde o jednotlivé izolované nápady. Zkušenosti z mobilit se propojují s koncepcí školy, plánem dalšího vzdělávání, environmentálními projekty, podporou inkluze a rozvojem obou pracovišť.

PRVNÍ ZÁPIS Z CEST • KOŠICE

Klid, respekt a učení v přírodě

Miroslava Hrnčířová • učitelka mateřské školy • 20.–30. 3. 2026

Budova Materské školy Rumanova 4 v Košicích.

Vstup do hostitelské mateřské školy.

Hostitelská škola

Materská škola Rumanova 4 sídlí v Košicích – Starém Městě. Má tři třídy a školní vzdělávací program Život na Zemi. Ve své práci využívá také prvky pedagogiky Marie Montessori a zaměřuje se na zdravý životní styl, samostatnost, environmentální vzdělávání i spolupráci s rodinou a komunitou.

MIRKA SI ZAPISUJE Největší inspirací pro mě bylo klidné a respektující prostředí, ve kterém jsou děti přirozeně vedeny k samostatnosti, tvořivosti a vztahu k přírodě. Dvě věci, které ve mně zůstaly Klidná atmosféra Učitelky mluvily s dětmi tiše, laskavě a s respektem. Všímalý si potřeb jednotlivých dětí a trpělivě je vedly k samostatnosti. Příroda jako učebna Zahrada, blízký park a altán nebyly jen místem pobytu venku. Stávaly se přirozeným prostorem pro pozorování, soutěže, pohyb i tvoření. Velmi se mi líbila také výzdoba tvořená převážně dětskými pracemi, práce s přírodními materiály a tematické činnosti, které přirozeně spojovaly výtvarnou tvorbu, pohyb a digitální technologie.

Zpívaná ukolébavka jako bezpečný rituál

Blízký park slouží k pohybu, soutěží a poznávání přírody.

Prostředí třídy podporuje samostatnost a každodenní činnosti.

Co mě zaujalo

- stabilní pedagogický tým a klidná komunikace
- tvoření z přírodních materiálů
- zahrada, park a altán jako venkovní učebna
- individuální podpora dětí s odlišným mateřským jazykem
- smysluplné využití interaktivní tabule

Co bylo jiné

Učitelky při organizaci dne působily klidně a jistě. V celé škole byla znát laskavá atmosféra, respekt k dětem a citlivé vnímání jejich individuálních potřeb. Velmi cenné bylo také vedení dětí k samostatnosti a přirozené propojování běžných činností s pobytem venku.

Konkrétní změna pro naši školu

Po dobu čtyř týdnů vyzkoušíme před odpočinkem jednoduchou ukolébavku nebo klidnou píseň zpívanou vlastním hlasem. Děti se mohou postupně a dobrovolně přidávat. Cílem je usnadnit přechod k odpočinku, podpořit pocit bezpečí, vztahy ve třídě i přirozený rozvoj řeči. Jak ověříme přínos: budeme sledovat zklidnění dětí, jejich dobrovolné zapojení a reakce dětí s OMJ. Zkušenost učitelky krátce zaznamenají do třídní evaluace. JEŠTĚ CHCEME VYZKOUŠET Tvoření s přírodními materiály a propojování environmentálních témat s interaktivní tabulí i přímým pozorováním venku.

DRUHÝ ZÁPIS Z CEST • KOŠICE

Škola jako živé místo pro děti, rodiny i komunitu

Mgr. Trčková, MBA • ředitelka školy • 1.–11. 6. 2026

Vstup do Materské školy – Óvoda na Zádielské ulici.

Podnětná třída s dostupnými pomůckami pro samostatnou práci.

Hostitelská škola

Materská škola – Óvoda, Zádielska 4 se nachází v Košicích – Starém Městě. Přibližně 165 dětí navštěvuje sedm tříd, z nichž jedna má maďarský vyučovací jazyk. Program školy propojuje zdravý životní styl, pohyb, učení prožitkem, projektovou činnost a otevřenou spolupráci s rodinami i dalšími institucemi.

Vedení školy, které se nebojí změn

Na organizaci i atmosféře školy je patrné, že ji vede ředitelka s dlouholetou praxí. Nebojí se promyšlených změn, do jejichž zavádění zapojuje celý tým a nové podněty dokáže převádět do každodenního života školy. Velmi mě oslovila její otevřenost, odvaha hledat neobvyklá řešení a schopnost propojovat jasnou pedagogickou vizi s praktickým řízením. Škola díky tomu působí jako živé místo, které se stále rozvíjí a současně si zachovává bezpečnou a přátelskou atmosféru.

ŘEDITELKA ŠKOLY SI ZAPISUJE Překvapila mě mimořádná otevřenost celého týmu, přirozené soužití slovenské a maďarské třídy a širší projektů, které propojují školu s okolním světem.

Co bylo jiné a co si z této zkušenosti odnáším

Škola pracuje v jazykově pestrém prostředí a jedna třída má maďarský vyučovací jazyk. Tato zkušenost mi ukázala, že se nemusíme bát ani v našem prostředí dočasně vytvořit třídu pro děti jedné národnosti, kterou společně povedou česká učitelka a učitelka z dané země. Takové uspořádání by bylo velmi přínosné například při příchodu většího počtu ukrajinských dětí. Usnadnilo by jejich první adaptaci, dorozumění a postupné začlenění do českého prostředí. Mobilita potvrdila, že podobný model lze v praxi dobře realizovat.

Nápady, které už dostávají skutečnou podobu

Péče o rostliny: praktické environmentální vzdělávání.

Společné vystoupení propojuje školu, děti a rodiče.

Dva již připravené výstupy

Kreslená pravidla Obrázková pravidla pro Hrad a Zámeček pomohou dětem orientovat se v prostředí, chápat očekávané chování a jednat bezpečněji a samostatněji. Mluv se mnou, poslouchej mě Při pozdější návštěvě rakouské mateřské školy ve Wolfsthalu mě inspiroval způsob podpory komunikace s dětmi a rodiči. Na jeho základě jsem vytvořila praktický materiál s jednoduchými doporučeními pro rozvoj řeči, naslouchání a vzájemné komunikace.

Další inspirace k postupnému zavádění

- zapojení do projektu environmentálního vzdělávání Záhony do škol
- portfolio dítěte zahájené autoportrétem a jednoduché myšlenkové mapy
- hledací listy na vycházky a úkoly ve třech úrovních obtížnosti
- pravidelné sebehodnocení dětí pomocí symbolů, smajlíků nebo kresby

• „Kamarádíme se přes hranice“ – pokračování spolupráce s partnerskou školou • hmyzí domeček, knižní budka, druhý život věcí a Hradní strážci přírody • dětská burza použitého oblečení a hraček, která propojuje rodiny, vede děti k ohleduplnosti a dává věcem další využití Osvědčení nových postupů budeme sledovat prostřednictvím pozorování dětí, portfolio, výrobků, sebehodnotících listů, zpětné vazby rodičů a společné evaluace na pedagogické radě.

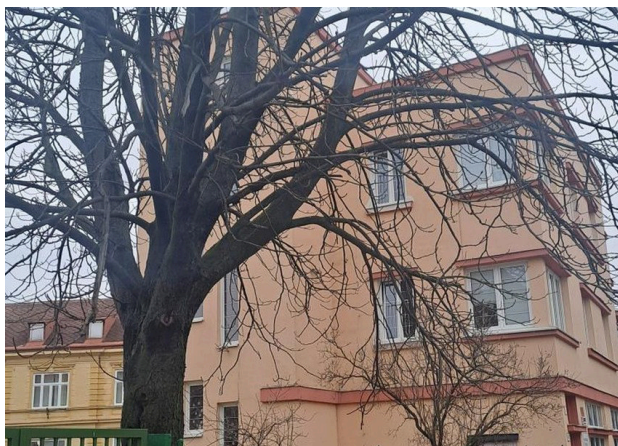
JAK BUDU ZKUŠENOSTI SDÍLET Hotové výstupy využiji přímo v budovách Hrad a Zámeček, představím je pedagogickému týmu a zpřístupním rodičům.

„Dobře vedená škola se nebojí změn. Naslouchá dětem, rodinám i svému týmu a z každého nového podnětu dokáže vytvořit skutečnou příležitost k růstu.“

TŘETÍ ZÁPIS Z CEST • KOŠICE

Když školkou zní hudba a děti mají chuť tvořit

Ilona Prokešová • učitelka mateřské školy • 30. 1.–9. 2. 2026

Budova Materské školy Rumanova 4 s prostornou zahradou.

Třída Veverček připravená pro každodenní činnosti.

Hostitelská škola

Materská škola Rumanova 4 se nachází v historické části Košic nedaleko Městského parku. Tři věkově rozdělené třídy sídlí ve dvoupatrové vile se zahradou. Školní program Život na Zemi klade důraz na zdravý životní styl, fyzický a psychický rozvoj dětí, estetické cítění, kulturu a emoční inteligenci.

ILONA SI ODVÁŽÍ Sdílená zkušenost je nejrychlejší cesta k profesnímu růstu.

Co mě během pobytu zaujalo

Výtvarné práce předškoláků pravidelně mířily do soutěží a na výstavy. Hudba nebyla jen samostatnou činností: zpívalo se, muzicírovalo a hrálo na piano během dne, v šatně, venku i při relaxaci. Líbila se mi také spolupráce učitelek napříč třídami a jejich pružné přizpůsobování programu aktuálním potřebám dětí.

Co mě překvapilo a co bylo jiné

V každé třídě byly umístěny slovenské státní symboly – vlajka a znak. Děti si tak přirozeně uvědomovaly, kde žijí, kam patří a co je jejich domov. Během dne spolu učitelky z jednotlivých tříd průběžně komunikovaly a podle potřeb dětí upravovaly činnosti i režim. Děti díky individuálnímu přístupu reagovaly pozitivně na všechny učitelky.

CO MŮŽE VYRŮST U NÁS

Příroda, vlastní nápady a radost z hudby

Ilona Prokešová s názornými pomůckami pro tvořivé učení.

Muzikohraní ve třídě předškoláků s interaktivní tabulí.

Pět konkrétních inspirací

- kreativní box s různorodým materiálem, který děti samy doplňují a využívají při tvoření
- tematický časopis omalovánky přibližující dětem lidové tradice
- přírodní koutek pro objevy z vycházek a rodinných výletů
- vlastní pracovní sešit podporující porovnávání, vysvětlování a vzájemné hodnocení
- elektrické piano v dětském prostoru pro improvizaci, sluchové hry a skládání vlastních melodií

Co chceme opravdu vyzkoušet

Přírodní koutek

Papírové krabice a boxy pro třídění, pozorování a zkoumání živé i neživé přírody.

Zábavné sešity

Krátké odpolední úkoly pro soustředění, spolupráci, individuální práci a jednoduchou evaluaci.

Piano pro děti

Stálé místo, kde mohou děti samostatně objevovat zvuky, improvizovat a vytvářet vlastní skladby. Zda se nové náměty osvědčily, ukáže pozorování dětí při činnostech, sdílená fotodokumentace a stručný zápis v třídním vzdělávacím programu. Zkušenosti už byly představeny kolegyním na pedagogické radě a sdíleny také na webu školy.

CO MOHOU DĚTI ZÍSKAT Větší chuť objevovat a tvořit, schopnost vzájemně spolupracovat a hodnotit svou práci i pozitivní vztah k hudbě, improvizaci a sluchovým hrám.

ČTVRTÝ ZÁPIS Z CEST • MÁLAGA

Hola Erasmus! Škola postavená na vztazích a inovacích

Eva Špačková • předškolní pedagog • CEIP Almudena Grandes • 21. 5.–1. 6. 2026

Eva Špačková a Jan Trčka ve třídě tříletých dětí s tématem mořského světa.

Budova základní a mateřské školy CEIP Almudena Grandes v Málaze.

Čtyři pilíře hostitelské školy

Škola vedená ředitelem José Jesúsem Chito Gómezem staví na bilingvním vzdělávání, spolupráci s rodinami, přípravě na budoucnost a inovacích. Mateřská škola má devět věkově homogenních tříd, zpravidla s 26 dětmi a jedním pedagogem. Děti se speciálními vzdělávacími potřebami navíc každý den využívají individuální podporu, například logopedii nebo rozvoj sluchového vnímání.

EVA SI ZAPISUJE Pedagog provází děti od tří let až do ukončení mateřské školy. Díky tomu vzniká pevnější vztah mezi dítětem, rodinou a učitelem.

Co mě zaujalo a překvapilo

Přehledný rytmus dne

Každá třída měla vlastní rozvrh: komunitní kruh, angličtinu, pohyb, výtvarné činnosti, matematiku i práci k tématu.

Jeden pedagog ve třídě

Přímá práce probíhá od 9 do 14 hodin. Učitel mateřské školy musí mít stejně jako učitel ZŠ vysokoškolské vzdělání. Odlišná byla také organizace dne: ranní klub od 7:30, řízené činnosti od 9:00 do 14:00, následný oběd a odpolední program až do 18:00. Pětileté děti už psaly číslice a písmena, doplňovaly číselné řady a sčítaly.

CO SI PŘIVEZEME DO NAŠÍ TŘÍDY

Služba, kalendář a čas, který děti opravdu vidí

Předškolní děti doplňují číslce do číselné řady na interaktivní tabuli.

Třída tříletých dětí proměněná v podmořský svět.

Pět praktických inspirací

„služba“ – dítě dostává konkrétní odpovědnost a podílí se na fungování třídy • kalendář s obrázkovým označením událostí, na které se děti mohou těšit • přesýpací hodiny pro klidné dokončení hry a srozumitelné vnímání času • obrázkový vzor prostírání ve třídě i školní jídelně • čísla a písmena přirozeně přítomná v prostředí a centrech aktivit

Co opravdu vyzkoušíme

Třídní služba

Značky dětí a jednoduchý přehled úkolů podpoří odpovědnost, samostatnost a zdravé sebevědomí.

Viditelný čas

Kalendář a přesýpací hodiny dětem zpřehlední události i přechody mezi činnostmi; pomohou také dětem s OMJ.

Prostírání a gramotnost

Obrázkové vzory, čísla a písmena umožní dětem učit se přirozeně v každodenních situacích.

Co naopak nepřenášet beze změny

Dlouhé sezení u stolu, memorování a systematický nácvik psaní či sčítání patří v českém prostředí především do základní školy. V mateřské škole chceme děti s čísly a písmeny seznamovat hravě, názorně a bez zbytečného tlaku.

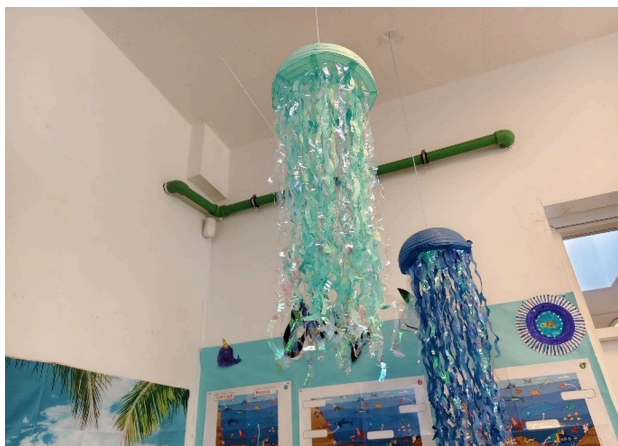
JAK POZNÁME PŘÍNOS Budeme sledovat samostatnost dětí, atmosféru ve třídě a reakce rodičů. Zkušenosti vyhodnotíme v tematických blocích a budeme je sdílet na pedagogické radě.

*„Člověk musí být velmi statečný, aby si řekl o pomoc. Ale musí být ještě statečnější, aby ji dokázal přijmout.“
— Almudena Grandes*

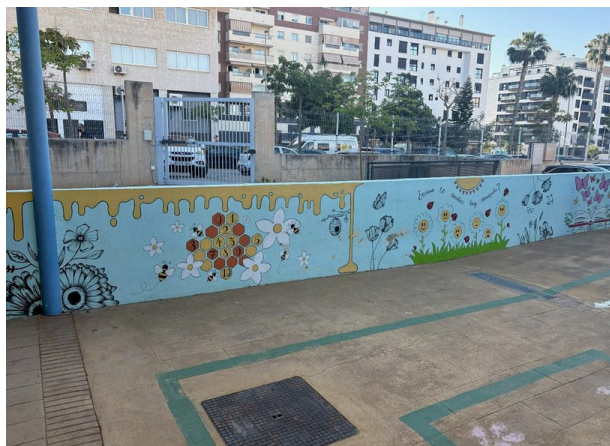
PÁTÝ ZÁPIS Z CEST • MÁLAGA

Jan Trčka: Když prostředí pomáhá dětem rozumět a jednat samostatně

Jan Trčka • asistent pedagoga • CEIP Almudena Grandes • 21. 5.–1. 6. 2026

Výtvarná výzdoba propojená s tématem mořského světa.

Venkovní prostor hostitelské školy v Málaze.

Velká bilingvní škola v Teatinos

CEIP Almudena Grandes propojuje předškolní vzdělávání dětí od tří do šesti let s navazující primární školou. Několik stovek dětí se zde učí v prostředí založeném na projektové práci, inkluzi, samostatnosti, sociálním a emočním rozvoji i environmentální výchově. Část běžné výuky probíhá v angličtině.

Tři věci, které mě zaujaly

Vizuální opory

Obrázkové rozvrhy, pravidla a komunikační symboly byly dětem stále na očích.

Dva jazyky

Španělština a angličtina se přirozeně potkávaly v běžných činnostech i písních.

Aktivní děti

Děti pracovaly s pomůckami a interaktivní technikou, spolupracovaly a řešily praktické úkoly.

Co bylo jiné než u nás

Dopolední vzdělávání tvoří pevný blok přibližně od 9:00 do 14:00, po němž následuje oběd a odpolední aktivity až do 18:00. Více prostoru dostávají pracovní sešity, frontálně vedená práce a pevnější rozvrh. Inspirativní prvky proto chceme převzít tak, aby v naší mateřské škole zůstalo dost času na volnou hru, pohyb, pobyt venku a individuální potřeby dětí.

HONZA SI ZAPISUJE Srozumitelné prostředí, respektující komunikace a aktivní zapojení dětí dokážou propojit samostatnost, radost z učení i pocit bezpečí.

JAN TRČKA • OD POZOROVÁNÍ KE KONKRÉTNÍ ZMĚNĚ

Pravidla, která dětem pomáhají místo dlouhého vysvětlování

Čísla jako názorná pomůcka pro předmatematické učení.

Vizuální rozvrh činností podporuje orientaci a samostatnost dětí.

Tři výstupy pro Hrad a Zámeček

Kreslená pravidla

Hotové ilustrace rozmístíme v obou budovách a pedagogové je s dětmi prakticky projdou.

Mluv se mnou

Materiál podpoří naslouchání, pojmenování emocí, ohleduplnost a bezpečné řešení konfliktů.

Tabule patří dětem

Krátké aktivity umožní dětem samostatně pracovat s obrazovými, jazykovými a digitálními podněty.

Další inspirace, které stojí za vyzkoušení

- jednoduché bilingvní prvky a písně v běžných situacích během dne
- více obrázkových komunikačních opor pro děti s odlišným mateřským jazykem
- projektové environmentální činnosti založené na pozorování, pokusu a vlastní zkušenosti
- sjednocení důležitých pravidel napříč třídami, aby byla srozumitelná i rodičům

Jak poznáme, že změna funguje

Budeme sledovat, zda děti začnou vizuální opory samostatně používat, zda se lépe orientují v prostředí školy a zda se nové postupy stávají přirozenou součástí práce tříd. Pomůže nám fotodokumentace, krátká evaluace pedagogů, zápisy v TVP, pedagogická rada i případná zpětná vazba rodičů.

PŘÍNOS PRO DĚTI Více samostatnosti a jistoty, lepší porozumění pravidlům, rozvoj slovní zásoby a emocí i aktivnější zapojení do společného učení.

ŠESTÝ ZÁPIS Z CEST • BRATISLAVA–RUŽINOV

Školka, kde se příroda setkává s každodenním učením

Dana Pšeničková • učitelka / asistentka • MŠ Bancíkovej 2 • 22.–24. 6. 2026

Setkání před budovou Mateřské školy Bancíkovej 2 v Bratislavě–Ružinově.

Světlá třída předškolních dětí s promyšlenými herními koutky.

Hostitelská škola

Mateřská škola Bancíkovej v bratislavské městské části Ružinov má osm tříd a přibližně 166 dětí. Zaměřuje se na harmonický rozvoj dítěte, zdravý životní styl, vztah k přírodě, samostatnost a tvořivost. Důležité místo zde má také inkluze, podpora dětí s odlišným mateřským jazykem a smysluplné využívání digitálních technologií.

DANA SI ZAPISUJE Mobilita není jen o tom, jak daleko dokážeme docestovat, ale také o svobodě nebýt připoutaní na jednom místě – v prostoru ani v mysli.

Co mě zaujalo

Rozsáhlá školní zahrada nabízí prostor pro každodenní pohyb, spontánní hru, badatelské činnosti i environmentální projekty. Děti pěstují rostliny, třídí odpad a pracují s přírodními materiály. Otevřený systém rodičovských tabulí a výzdoba chodeb dětskými pracemi zároveň ukazují, že škola zve rodiny do svého každodenního života.

Co bylo jiné než u nás

Ve školní jídelně děti obsluhují učitelky, které s nimi společně nejedí. Škola také nemá školníka ani údržbáře a na opravách se podílejí rodiče. Přenos podobného modelu by proto vyžadoval pečlivé zvážení místních podmínek.

DANA PŠENÍČKOVÁ • OD INSPIRACE K VLASTNÍ ČINNOSTI

Kreativní recyklace a nápady, které spojují děti

Centrum matematické gramotnosti s názornými pomůckami.

Vesmír vytvořený z dětských prací a společné nástěnky.

Co si přivážím

- práci na školní zahradě a environmentální činnosti založené na vlastní zkušenosti
- otevřené rodičovské tabule jako přehledný způsob komunikace s rodinami
- pamětní listy a společné třídní rituály, například strom vytvořený z otisků prstů
- tvoření dekorací a pomůcek z odpadových materiálů
- sdílení dobré praxe a navazování nových partnerství mezi školami

Co opravdu vyzkoušíme

Krokodýl z recyklovaných materiálů

Děti společně vytvoří velkého krokodýla z papírových ruliček a dalšího využitelného materiálu.

Společný výsledek

Činnost podpoří domlouvání, rozdělení úkolů, tvořivost i radost z díla, na kterém se podílela celá skupina.

Jak poznáme, že se nápad osvědčil

PŘÍNOS PRO DĚTI Týmová spolupráce, odpovědnost za společný výsledek a přirozené poznání, že i zdánlivě nepotřebný materiál může dostat nový smysl. Budeme pozorovat, jak se děti do společné práce zapojují a jak se dokážou domluvit. Výsledek zachytíme na fotografiích a doplníme krátkou evaluací; důležitá bude také zpětná vazba rodičů. Zkušenosti ze stáže představím kolegyním.

SEDMÝ ZÁPIS Z CEST • KOŠICE

Montessori prostředí, které vybízí děti k samostatnosti

Libuše Jeníková • učitelka • MŠ Hrnčiarska 1 • 9.–21. 4. 2026

Libuše Jeníková s paní učitelkou Zdeňkou, průvodkyní celé stáže.

Budova Mateřské školy Hrnčiarska 1 v historickém centru Košic.

Škola v historickém centru

Mateřská škola Hrnčiarska sídlí ve Starém Městě Košic a dětem slouží od roku 1959. Ve čtyřech věkově smíšených třídách vzdělává přibližně 84 dětí od dvou do šesti let. Státní vzdělávací program

doplňuje prvky pedagogiky Marie Montessori a její známá myšlenka „Pomoz mi, abych to dokázal sám“.

Co mě nejvíce zaujalo

Velkou inspirací byla rozmanitost Montessori pomůcek pro matematické a logické představy, prostorovou orientaci i poznávání světa. Děti pracovaly s kostkami, stavebnicemi, modelem sluneční soustavy, mapou kontinentů a vlajkami. Přírodovědné materiály jim názorně ukazovaly cestu od semínka přes klíčení až k dospělé rostlině.

Co bylo jiné

Silnější bylo propojení běžných činností s environmentální výchovou – truhlíky, záhony a každodenní péče o rostliny byly přirozenou součástí života školy. Naopak při podpoře dětí s odlišným mateřským jazykem škola spoléhala hlavně na jejich postupnou adaptaci bez zvláštních podpůrných opatření.

LIBUŠKA SI VŠÍMÁ Pomůcky byly dětem volně dostupné po celý den. Mohly si samy vybrat činnost, která je zaujala, pracovat vlastním tempem a vracet věci na jejich místo.

Od semínka k vlastnímu objevu

Děti přesazují sazenice jahod a připravují fazole k pozorování klíčení.

Čtenářský koutek s volně dostupnými knihami a časopisy.

Čtyři inspirace, které mají pokračování

- přírodovědný koutek s přírodninami a lupou, který děti vybízí k samostatnému zkoumání
- vyvýšené truhlíky a malé skleníky pro cestu od semínka přes sazenici až ke sklizni
- výtvarná technika zapouštění barev do lepidla a soli

recitační setkání „Eniky, beniky, čarovné veršičky“, při němž děti vystoupí společně s rodiči

Co už dostává skutečnou podobu

Přírodovědný koutek

Stávající místo už děti využívají. Bude se průběžně doplňovat o nové přírodniny a pozorovací pomůcky.

Záhony a skleníky

Vyvýšený záhon je hotový. Na jaře budou děti sázet do truhlíků nebo skleníků na terase.

Barevná sůl

Na podzim si děti vyzkoušejí zapouštění barev do soli a objeví další možnost výtvarného vyjádření.

Co mohou děti získat Pravidelná péče o rostliny rozšiřuje znalosti o přírodě a učí děti odpovědnosti. Nové výtvarné postupy podporují fantazii. Recitační přehlídka může posílit sebedůvěru, samostatnost a schopnost vystoupit před ostatními a současně přivést rodiče ke společnému kulturnímu zážitku.

JAK BUDEME PŘÍNOS SLEDOVAT Pomůže nám pozorování dětí, fotografie, opakované rozhovory o přírodě, ukázky dětských prací a sdílení zkušeností na pedagogické radě.

OSMÝ ZÁPIS Z CEST • WOLFSTHAL

Klidné prostředí, ve kterém děti zvládnou mnoho samy

Libuše Jeníková • učitelka • NÖ Landeskindergarten Wolfsthal • 5.–8. 7. 2026

Libuše Jeníková s vedoucí školy a paní učitelkou Kristýnkou, která podporuje mezinárodní spolupráci.

NÖ Landeskindergarten Wolfsthal v Dolním Rakousku.

Šest oblastí rakouského vzdělávacího rámce

Moderní mateřská škola ve Wolfsthalu vychází z celorakouského vzdělávacího rámce. Ten propojuje emoční a sociální vztahy, hodnoty a rozmanitost, jazyk a komunikaci, přírodu a technologie, estetiku a tvořivost i pohyb a zdraví. Školu vede Manuela Werdenich, MEd.

Co bylo jiné než u nás

Vedoucí školy se soustředí především na děti a pracovní tým, zatímco správní a ekonomickou část zajišťuje obec. Pro případ nemoci je připravena skupina pedagogů, která může rychle nastoupit na zastupování. Rodiče se podle rozpisu podílejí například na donášení ovoce a dalších potravin.

Co bychom nepřenesli bez úpravy

Velká volnost dětí na rozlehlé zahradě byla inspirativní, některá místa však nebyla z pohledu pedagoga dobře přehledná. Také odpolední péče bez přítomnosti pedagoga by v našich podmínkách vyžadovala jiné organizační a bezpečnostní nastavení.

LIBUŠKA SI VŠÍMÁ Celou školou prostupovalo klidné a vstřícné klima. Děti působily spokojeně, samostatně se obsluhovaly a přirozeně využívaly kvalitně připravené prostředí.

Džbánky, kolíčky a místo pro chvíli klidu

Barevné měřicí pásky zachycují růst dětí od nástupu až po odchod z mateřské školy.

Vzdušná třída s dřevěnými prvky a několika místy pro samostatnou hru.

Nápady, které lze využít v každodenním provozu

- malé džbánky přímo na stole, aby si děti mohly samostatně dolévat pití
- kolíčky se značkou nebo jménem dítěte pro přehledné označování výrobků a osobních věcí
- měření dítěte v průběhu celé docházky jako osobní vzpomínka, kterou si při odchodu odnese
- klidný prostor pro soukromí, odpočinek a zvládnutí smutku nebo silných emocí
- vyvýšené truhlíky na zahradě pro pravidelnou péči o rostliny

Co chceme opravdu vyzkoušet

Malé džbánky

Děti se budou postupně učit samy si nalévat pití a bezpečně džbánek předávat.

Kolíčky se jmény

Jmenovky na kolíčcích nabídnou jednoduchý a variabilní způsob označení dětských prací.

Relaxační koutek

Křesílko nebo lehátko, jemné světlo a senzomotorické pomůcky vytvoří bezpečné místo pro zklidnění.

Jak poznáme přínos Budeme sledovat větší samostatnost a sebedůvěru dětí při stolování i to, zda relaxační prostor skutečně pomáhá při únavě nebo emočním vypětí. Poznatky zachytíme fotografiemi, stručnou evaluací, zápisy v diagnostice a sdílením na pedagogické radě i při konzultacích nad portfoliem.

PRVNÍ KROK UŽ PROBĚHL Malé džbánky jsme začali zkoušet ve školní jídelně. Děti s jejich používáním seznamujeme postupně a podle zkušeností upravujeme organizaci stolování.

DEVÁTÝ ZÁPIS Z CEST • KOŠICE

Když obrázky, klid a důvěra podporují samostatnost

Lucie Válková • učitelka mateřské školy • ZŠ s MŠ Masarykova 19/A • 16.–28. 4. 2026

Lucie Válková s dětmi v hostitelské mateřské škole v Košicích.

Budova mateřské školy na Masarykově ulici v Košicích.

Malá škola s důrazem na pohodu dětí

Mateřská škola je součástí Základní školy s mateřskou školou na Masarykově ulici. Ve třídách

Mravenečky a Sovičky vzdělává celkem 35 dětí od dvou a půl do šesti let. Program „Človíček objevuje

svet!“ propojuje individuální přístup, pohyb, zdravý životní styl, environmentální výchovu, dostatek hry a bezstresové prostředí.

LUCIE SI ODVÁŽÍ Jednoduché obrázky, klidná komunikace a důvěra v děti mohou každý den posilovat jejich samostatnost i pocit bezpečí.

Co mě nejvíce zaujalo

Učitelky s dětmi mluvily klidně a s respektem a dávaly jim prostor vyjádřit názor, potřebu i emoci. Obrázkový plán dne a názorné postupy pro mytí rukou, oblékání nebo držení příboru byly dětem stále na očích. Děti i pedagogové používali jednoduché sebehodnocení pomocí palce nahoru, vodorovně nebo dolů.

Co bylo jiné

Organizace stolování byla přizpůsobena prostorovým a provozním podmínkám školy: jídlo se vydávalo z okénka přímo do tříd a učitelky je roznášely ke stolům. Bylo zajímavé sledovat toto odlišné praktické řešení každodenního provozu. Velmi inspirativní byla především úzká spolupráce obou tříd: všechny učitelky znaly všechny děti a mladší i starší se pravidelně potkávali při společných aktivitách.

LUCIE VÁLKOVÁ • KONKRÉTNÍ KROKY PRO NAŠI TŘÍDU

Plán dne, emoce a praktická péče o přírodu

Praktická oslava Dne Země spojená s hledáním a tříděním odpadu.

Obrázkový plán pomáhá dětem orientovat se v průběhu dne.

Pět inspirací z každodenní praxe

- obrázkový plán dne, který se s dětmi sestavuje a průběžně mění
- respektující sebehodnocení pomocí polohy palce
- krátká říkanka s pohybem pro získání pozornosti a zklidnění skupiny
- názorné obrázkové postupy pro běžnou sebeobsahu
- klidový domeček na emoce a praktické environmentální aktivity

Co opravdu vyzkoušíme

Obrázkový plán

Každé ráno jej děti sestaví a před změnou činnosti společně upraví. Pomůže i dětem s odlišným mateřským jazykem.

Palec a říkanka

Jednoduché gesto podpoří sebehodnocení; krátká říkanka s pohybem pomůže získat pozornost skupiny.

Místo pro emoce

Klidný prostor nabídne dítěti bezpečí pro odpočinek, pojmenování pocitů a návrat ke společné činnosti.

Jak poznáme, že změna funguje

Budeme sledovat, zda děti samy vyhledávají obrázkový plán, lépe rozumějí posloupnosti dne a klidněji přecházejí mezi činnostmi. U sebehodnocení a klidového místa si budeme všimnout, zda dokážou lépe vyjádřit a zvládat své emoce. Zkušenost doložíme fotografiemi, zápisem v TVP a společnou evaluací.

SDÍLENÍ V TÝMU Obrázkový plán, sebehodnocení i říkanku představím kolegyním praktickou ukázkou. Osvědčené materiály nabídnu také dalším třídám.

DESÁTÝ ZÁPIS Z CEST • KOŠICE

Připravené prostředí dává dětem klid a vlastní prostor

Petra Pomykáčková • pedagogická praxe • MŠ Hrnčiarska 1 • 17.–27. 4. 2026

Budova Mateřské školy Hrnčiarska 1 v historickém centru Košic.

Děti při samostatné práci v připraveném prostředí třídy.

Montessori prostředí s jasným řádem

Mateřská škola Hrnčiarska 1 vzdělává 87 dětí ve čtyřech věkově rozdělených třídách. Program

„Pomôž mi, aby som to dokázal sám“ se promítá do koutků praktického života, smyslového vnímání, matematiky, přípravy na čtení a psaní i poznávání světa. Pomůcky jsou volně dostupné a každá má své pevné místo.

PETRA SI ODVÁŽÍ Promyšlené prostředí dává dětem klid, samostatnost a skutečnou radost z objevování.

Co mě nejvíce zaujalo

Otevřené police a tematické koutky dětem jasně ukazovaly, kde pomůcky najdou a kam je po práci vrátí. Koberečky vymezovaly osobní pracovní prostor a pomáhaly dětem respektovat činnost ostatních. Zklidňující chůze po elipse se zvonečkem, srdíčka darovaná v ranním kruhu i práce s Bee-Botem přirozeně spojovaly soustředění, vztahy a objevování.

Co bylo jiné než u nás

Ve třídách bylo méně klasických hraček, ale nahrazovala je pestrá nabídka jednoduchých vzdělávacích pomůcek. Z Montessori prostředí bych si vybrala konkrétní hračky, pomůcky a organizační prvky, které bych chtěla postupně pořídit do našich tříd. Pracovní koberečky, tematické podložky, Bee-Bot, mluvící kolíčky a pomůcky praktického života mohou naše vybavení smysluplně doplnit a současně zachovat dostatek prostoru pro volnou námětovou hru.

PETRA POMYKÁČKOVÁ • OD POZOROVÁNÍ K VYZKOUŠENÍ

Kobereček, zvoneček a robotická včelka

Tematická podložka pro programovatelného robota Bee -Bot.

Zahradní bosíště podporuje smyslové vnímání a kontakt s přírodou.

Pět inspirací pro každodenní práci

- koberečky jako jasně vymezený prostor pro individuální práci nebo hru ve dvojici
- pomalá chůze po elipse se zvonečkem pro soustředění a zklidnění
- srdíčka darovaná kamarádům za pomoc, laskavost nebo ohleduplné chování
- tematické podložky pro Bee -Bot a mluvicí kolíčky pro jazykové hry
- přehledná informace o tématu týdne u vstupu do třídy pro děti i rodiče

Co opravdu vyzkoušíme

Pracovní koberečky

Děti si je samy rozloží, zvolí činnost a po skončení uklidí. Společně nastavíme pravidla respektování prostoru.

Elipsa se zvonečkem

Před klidovou činností vyzkoušíme pomalou chůzi po vyznačené trase, která podpoří koordinaci a seberegulaci.

Bee -Bot a kolíčky

Tematické podložky, krátké pokyny a hádanky rozvinou plánování, orientaci, řeč a porozumění.

Jak poznáme přínos Budeme sledovat, zda děti koberečky samostatně používají a ukládají, respektují vymezený prostor a dokážou se lépe soustředit. U elipsy a interaktivních pomůcek si budeme všimnout zapojení, trpělivosti a pokroku. Zkušenost doložíme fotografiemi, zápisem v TVP a krátkou evaluací na pedagogické radě.

SDÍLENÍ V PRAXI Připravím ukázkové podložky, vysvětlím kolegyním práci s koberečky, Bee-Botem i mluvicími kolíčky a osvědčené postupy nabídnu ostatním třídám.

JEDENÁCTÝ ZÁPIS Z CEST • MÁLAGA

Když prostředí probouzí klid, zvědavost a samostatnost

9. 5. 2026

Adéla Pýchová s účastníky mobility a pedagogem hostitelské školy.

Venkovní sportovní areál Colegio San Estanislao de Kostka.

Rozsáhlá škola s pevnými hodnotami

Colegio San Estanislao de Kostka je jezuitská škola v málagské čtvrti El Palo, která vzdělává děti od předškolního věku až po střední školu. Předškolní ročníky tvoří vždy čtyři třídy přibližně po 20–26 dětech. Jedna učitelka zpravidla pracuje bez asistenta, pedagogové stejného ročníku však úzce spolupracují a společně plánují.

ADÉLA SI ODVÁŽÍ | malá změna v prostředí nebo každodenní činnosti může dětem přinést větší klid, zájem a chuť objevovat.

Co mě nejvíce zaujalo

Silným zážitkem byla senzorická místnost s UV osvětlením, světelnými a hmatovými pomůckami a relaxačními podněty. Jedno projektové téma prostupovalo jazykem, matematikou, výtvarnou, pohybovou i badatelskou činností. Angličtina s rodilým mluvčím byla přirozenou součástí dne a děti se učily pozorováním živé přírody i systematickou prací s emocemi.

Co bylo jiné než u nás

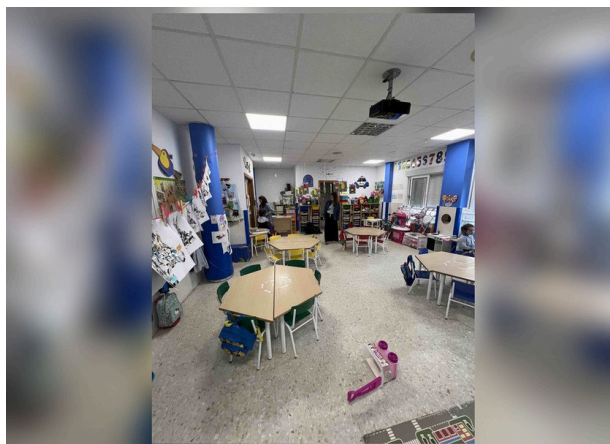
Děti nosily uniformy a ranní setkání obsahovalo krátkou modlitbu nebo píseň. Častěji se využívala stálá místa, pracovní sešity a projektory. Náboženskou část programu ani uniformy bychom do naší veřejné mateřské školy nepřenášeli; inspirativní je však klidná organizace, respektující komunikace a důvěra v samostatnost dětí.

ADÉLA PÝCHOVÁ • OD INSPIRACE KE KONKRÉTNÍ ZMĚNĚ

Senzorický koutek, nové vztahy a angličtina v pohybu

Názorné a hmatové pomůcky podporují samostatné objevování.

Prostředí třídy Colegio San Estanislao de Kostka.

Pět inspirací pro naši praxi

- menší senzorický a relaxační koutek se světelnými, hmatovými a zklidňujícími prvky
- citlivé střídání míst u stolků pro podporu nových vztahů a spolupráce

pohybová anglická hra „What do you see?“ s písní a napodobováním • badatelské pozorování živé přírody, například vývoje housenky v motýla • obrázky emocí a důslednější propojení jednoho tématu napříč činnostmi

Co opravdu vyzkoušíme

Senzorický koutek

Měkká podložka, hmatové materiály, tlumené světlo a jednoduché pomůcky nabídnou bezpečné místo ke zklidnění.

Nová místa

Po dvou až třech týdnech citlivě obměníme místa u stolků a budeme sledovat nové kontakty a spolupráci.

Pohyb a příroda

Do projektových témat zařadíme pohybovou angličtinu, obrázkové karty a přímé pozorování přírody.

Jak poznáme přínos Budeme pozorovat, zda děti koutek samostatně a smysluplně využívají a zda jim pomáhá vrátit se do společné činnosti. U střídání míst si všimneme nových kontaktů, u angličtiny a badatelských aktivit motivace a aktivního zapojení. Zkušenost doložíme fotografiemi, zápisy v TVP a krátkou společnou evaluací.

SDÍLENÍ V TÝMU Představím kolegyním prakticky senzorické pomůcky, anglickou hru a materiály k emocím. Osvědčené postupy nabídnu také dalším třídám.

DVANÁCTÝ ZÁPIS Z CEST • KOŠICE

Tvořivá škola, kde příroda spojuje děti, rodiče i pedagogy

Zuzana Legnerová • učitelka • MŠ Jarná 4, Košice • 30. 1.–9. 2. 2026

Zuzana Legnerová ve třídě s paní ředitelkou, kolegyní a dětmi.

Budova Mateřské školy Jarná 4 v Košicích.

Moderní prostředí otevřené přírodě

Čtyřtřídní mateřská škola leží v klidné části košického Starého Města. Světlé a prostorné třídy jsou rozdělené na pracovní, herní a odpočinkovou část a nabízejí množství výtvarných, pracovních i badatelských materiálů. Velká zahrada slouží k pohybu i environmentálnímu vzdělávání – děti zde pečují o ptactvo, využívají hmyzí domečky a poznávají přírodu přímo.

ZUZANA SI ODVÁŽÍ Vřelé přijetí, laskavost a tvořivost.

Co mě nejvíce zaujalo

Škola umí propojit živou přírodu s každodenním učním a do projektů konkrétně zapojuje rodiče. Pomohli například s technickým řešením sběru dešťové vody a při ovocných dnech přinášeli plody, které si děti navzájem nabízely a ochutnávaly. Pestré přírodniny, textil, korálky a další materiály byly dětem snadno dostupné pro tvoření a bádání.

Co bylo jiné než u nás

Interaktivní tabule se používaly každý den jako podpora dramatizace, předmatematických i pohybových činností. Překvapilo mě také řešení pitného režimu: děti si napouštěly vodu do kelímků v umývárně a po použití je samy oplachovaly. Tento způsob podporoval samostatnost dětí. V našich podmínkách bychom jej mohli využít jako podpůrný krok při vedení dětí k opláchnutí hrnečků před jejich vložením do myčky. Technologie chceme používat cíleně jako podpůrný nástroj.

ZUZANA LEGNEROVÁ • OD POZOROVÁNÍ K VLASTNÍMU PROJEKTU

Ovocné dny, badatelský materiál a domečky pro hmyz

Zimní hra a objevování na školní zahradě.

Práce s dětmi ve třídě Mateřské školy Jarná 4.

Pět inspirací pro naši praxi

- využívat digitální technologie cíleně jako podporu konkrétní činnosti
- uspořádat ovocné dny ve spolupráci s rodiči
- shromáždit přírodniny, textil a další volně dostupné materiály pro tvoření a bádání
- doplnit dřevěné didaktické pomůcky pro děti s podpůrnými opatřeními
- zvážit umístění hmyzích domečků na školní zahradě

Co opravdu vyzkoušíme

Ovocné dny

Rodiny přinesou různé druhy ovoce. Děti je budou poznávat, ochutnávat, nabízet kamarádům a mluvit o zdraví.

Materiál k objevování

Společně s rodiči doplníme zásobu přírodnin, textilu, korálků a dalších podnětů pro tvořivé a badatelské činnosti.

Dřevěné pomůcky

Ve spolupráci s vedením vybereme pomůcky, které podpoří jemnou motoriku, barvy a předmatematické dovednosti.

Jak poznáme přínos Budeme sledovat spolupráci dětí, jejich ochotu rozdělit se s kamarády, zájem o zdravé potraviny i samostatné využívání tvořivého materiálu. U nových pomůcek si všimneme rozvoje jemné motoriky a předmatematických dovedností. Zkušenost zachytíme fotografiemi, krátkou evaluací a zpětnou vazbou rodičů.

SDÍLENÍ V TÝMU Představím zkušenosti kolegyním a připravím praktickou ukázkou ve třídě. Materiály i osvědčené nápady nabídnu také dalším pedagogům.

Zahrada jako živá laboratoř pro každodenní učení

2026

Skupina účastníků mobility v Mateřské škole Bancíkovej v Bratislavě.

Pěstební záhon jako prostor pro environmentální učení.

Škola propojená s přírodou a životem

Osm tříd Mateřské školy Bancíkovej doplňuje menší tělocvična a rozsáhlá zahrada s přírodními prvky, dopravním hřištěm a místy pro pěstování. Děti pracují s přírodninami, polytechnickými pomůckami, interaktivní tabulí i programovatelnými roboty. Pedagogové stavějí na hře, prožitku, projektech, bádání a individuální podpoře včetně dětí s odlišným mateřským jazykem.

SVĚTLANA SI ODVÁŽÍ Nejvíce se děti naučí tehdy, když mohou skutečně pečovat, tvořit, zkoumat a vidět smysl své práce.

Co mě nejvíce zaujalo

Zahrada funguje jako živá laboratoř: děti pěstují bylinky, zeleninu a ovoce, kompostují a sledují přírodní cykly. Projekt Zeleninkovo vede od zasetí a péče o rostlinu až k využití úrody při přípravě pokrmů. Technologie zde nenahrazují hru – robotické pomůcky cíleně rozvíjejí logické myšlení, motoriku a komunikaci.

Co bylo jiné než u nás

Výraznější bylo systematické propojení zahrady, kuchyně, zdravého stravování a environmentálních projektů. Zaujala mě také samostatná odpočívárna se stálými lůžky, zatemněním a hudbou a hravé obrázky s říkankami v koupelnách. Z této zkušenosti bychom mohli převzít důkladnější zatemnění ložnic a klidnou hudbu, které dětem pomohou vytvořit příjemnou atmosféru pro odpočinek.

SVĚTLANA KASHAED • OD ZKUŠENOSTI KE KAŽDODENNÍM NÁVYKŮM

Pěstební koutek, obrázková hygiena a tvoření z odpadu

Programovatelná robotická pomůcka podporuje logické myšlení.

Obrázkové prvky v umývárně pomáhají dětem se správným postupem.

Pět inspirací pro naši praxi

- záhon nebo nádoby pro pěstování bylinek a zeleniny využitelné ve školní kuchyni
- obrazová posloupnost a krátká říkanka podporující správné mytí rukou
- jednoduché programování s robotickou pomůckou jako součást tematického projektu
- tvoření hraček a dekorací z bezpečných odpadových materiálů
- pamětní strom z otisků prstů jako společná vzpomínka na školní rok

Co opravdu vyzkoušíme

Pěstební koutek

Děti si vyberou bylinky a zeleninu, zasejí je, budou zalévat, zaznamenávat růst a úrodu předají školní kuchyni.

Hygiena v obrazech

V umývárně doplníme jednoduchý obrázkový postup a krátkou říkanku, která pomůže všem dětem včetně dětí s OMJ.

Recyklační dílna

Jednou měsíčně navážeme tvoření z bezpečných odpadových materiálů na aktuální téma třídy.

Jak poznáme přínos Budeme sledovat, zda se děti samostatně zapojují do péče o rostliny, rozumějí jednotlivým krokům a dokážou popsat změny. U hygieny porovnáme míru samostatnosti před a po zavedení obrázků. Průběh doložíme fotografiemi, dětskými výroky, zápisy v TVP a krátkým vyhodnocením pedagogů.

SDÍLENÍ V TÝMU Představím fotografie, robotickou pomůcku a návrh pěstební koutku na pedagogické radě. Osvědčené obrázky k hygieně nabídnu všem třídám.

ČTRNÁCTÝ ZÁPIS Z CEST • KOŠICE

Pohyb, hra a spolupráce se základní školou

Lucie Tvarohová • učitelka • ZŠ s MŠ Masarykova 19/A, Košice • 13.–23. 2. 2026

Pohybová výchova v tělocvičně základní školy.

Areál školy nabízí hřiště, otevřený prostor i vlastní zahrádku.

Malá mateřská škola s velkým zázemím

Dvě věkově rozdělené třídy jsou součástí základní školy a pracují podle programu „Človíček

objevuje svět“. Škola klade důraz na hru, socializaci a aktivní trávení času. Děti využívají velkou zahradu, sportovní hřiště i školní tělocvičnu, kde může program vést také externí sportovní trenér.

LUCIE SI ODVÁŽÍ Děti na celém světě jsou stejné – hravé, zvědavé a plné očekávání.

Co mě nejvíce zaujalo

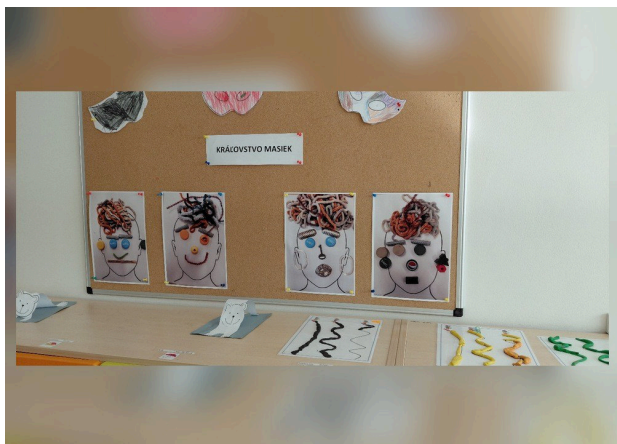
Silnou stránkou je skutečné propojení mateřské a základní školy. Mateřská škola využívá její prostory, pomůcky i odborné lektory a správní zaměstnanci pomáhají při převlékání, hygieně, stolování i vycházkách. Velmi srdečná je také spolupráce s rodiči, kteří společně se školou připravují masopust, dílny, výlety nebo noční spaní.

Co bylo jiné než u nás

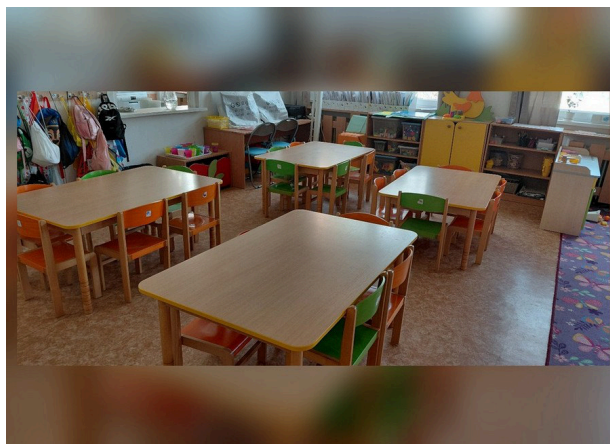
Pohybové lekce vede externí trenér a zaměření se po několika měsících střídá – od tance přes atletiku až po míčové hry. Jednotlivé akce však rodiče platí v hotovosti vždy zvlášť. Pro naši školu zůstává praktičtější společná roční platba prostřednictvím klubu rodičů.

LUCIE TVARHOVÁ • KOŠICE • KONKRÉTNÍ ZMĚNY

Samostatnost při stolování a přehlednější dokumentace

Masopustní tvoření ze zbytkových materiálů.

Třída propojuje prostor pro hru, práci i stolování.

Pět inspirací pro naši praxi

- střídání dvou pedagogů v roli lektora jedné nadstandardní aktivity
- sdílení přehledné diagnostiky a portfolia vytvořených hostitelskou školou
- menší džbánky, ze kterých si děti samostatně nalévají pití
- nabídka svačiny tak, aby si děti mohly samy namazat pečivo
- další spolupráce škol prostřednictvím dopisování a výtvarných projektů

Co opravdu vyzkoušíme

Střídání lektorů

Dva pedagogové povedou jednu aktivitu po týdnech, aby kroužek co nejméně zasahoval do provozu tříd.

Džbánky a svačina

Děti si budou samy nalévat pití a podle možností připravovat pečivo. Posílí tím sebeobsluhu i odpovědnost.

Portfolio

Na metodické poradě porovnáme košickou diagnostiku s naší praxí a vybereme přehledné prvky k využití.

Jak poznáme přínos Budeme sledovat plynulost služeb, samostatnost dětí při stolování i použitelnost upravených záznamů. Výsledky zachytíme v třídních knihách, při hodnocení dětí, fotografiemi a společnou evaluací na metodické poradě.

PRVNÍ KROK Střídání pedagogů už od října zkusíme při pohybově-hudebním kroužku.

SDÍLENÍ V TÝMU Kolegyním představím zkušenosti se spoluprací mateřské a základní školy a možnosti využitelné v našich podmínkách.

Samostatnost, jazyky a klidové zóny v každé třídě

Lucie Tvarohová • učitelka • NÖ Landeskindergarten Wolfsthal • 6.–8. 7. 2026

Mateřská škola ve Wolfsthalu je propojena se základní školou.

Oddělený klidový prostor poskytuje dětem skutečné soukromí.

Čtyři třídy obklopené velkou zahradou

Mateřská škola pracuje podle vzdělávací koncepce Dolního Rakouska a je úzce spojena s přílehlou základní školou. Děti jsou rozdělené podle věku a velká členitá zahrada slouží k pohybu i environmentálním činnostem. Prostředí podporuje samostatnost, přátelství a plynulou přípravu na vstup do školy.

LUCIE SI ODVÁŽÍ Dobře připravené prostředí dává dětem prostor jednat samostatně a zároveň bezpečně.

Co mě nejvíce zaujalo

V každé třídě jsou dvě klidové zóny, které děti často využívají. Škola je bezbariérová, počítá s přijetím dětí se zdravotním znevýhodněním a nabízí také přebalovací zázemí. Externí pracovnice jednou týdně seznamuje děti se slovenštinou, němčinou, polštinou a maďarštinou v rámci programu Interreg zaměřeného na děti s odlišným mateřským jazykem.

Co bylo jiné než u nás

Kvalifikované učitelky pracují zpravidla do 13 hodin, placený odpolední provoz zajišťují ošetřovatelky a chůvy. Zřizovatel školám poskytuje předpřipravené plány, portfolia i metodické pomůcky, a tím pedagogům výrazně snižuje administrativu. Rodiče se střídají v přípravě společných dopoledních svačin plných ovoce a zeleniny.

LUCIE TVAROHOVÁ • WOLFSTHAL • INSPIRACE PRO NAŠÍ ŠKOLU

Podpora dětí s OMJ a prostředí pro skutečný odpočinek

Bezbariérová umývárna zahrnuje také přebalovací zázemí.

Druhý klidový kout nabízí dětem prostor pod zvýšeným patrem.

Pět inspirací pro naši praxi

- metodické materiály programu Interreg pro vícejazyčné vzdělávání
- čtyři jazyky jako přirozené setkávání dětí s odlišným prostředím
- dva odlišné klidové kouty dostupné dětem podle jejich potřeby
- samostatná obsluha dětí při svačinách a obědech
- pokračující spolupráce prostřednictvím dopisování a výtvarných soutěží

Co opravdu vyzkoušíme

Interreg

Na metodické poradě představíme kolegům dostupné pracovní listy a náměty pro podporu dětí s OMJ.

Klidová místa

Prověříme, zda lze ve třídách vytvořit dvě rozdílná místa pro odpočinek, zklidnění a omezení podnětů.

Kontakty škol

Navážeme dopisování a společné výtvarné projekty, aby děti poznávaly život kamarádů v jiné zemi.

Jak poznáme přínos Budeme hodnotit, zda materiály pomáhají dětem s OMJ při zapojení do činností a zda děti klidová místa samostatně a smysluplně využívají. Zkušenosti zachytíme pozorováním, fotografiemi, zápisy a rozhovory s dětmi i pedagogy.

SDÍLENÍ V TÝMU Představím pracovní listy a metodické pomůcky a seznámím tým s vytvořením klidových míst s rozdílným zaměřením.

Když se digitální svět propojí s přírodou a emocemi

Pavel Maršálek • učitel • Colegio San Estanislao de Kostka, Málaga • květen–červen 2026

První setkání a předání českého dárku vytvořilo dobré zázemí pro sdílení zkušeností.

Historická budova jezuitské školy Colegio San Estanislao de Kostka v Málaze.

Velká škola s promyšlenou návazností

Předškolní oddělení tvoří dvanáct tříd pro děti od tří do pěti let. Každý ročník má čtyři paralelní třídy s přibližně 20–26 dětmi. Učitelé stejného věku společně plánují, sdílejí materiály a drží jednotnou vzdělávací linii. Součástí školy je také specializovaná třída a odborná podpora pro děti se specifickými vzdělávacími potřebami.

Co mě nejvíce zaujalo

- senzorická místnost využívaná ke zklidnění, smyslové stimulaci i práci s příběhem
- ranní kruh s pojmenováním emocí, krátkým ztišením a prvky mindfulness
- přirozené zapojování angličtiny do písní, pohybu a běžných denních pokynů

Co bylo jiné než u nás

Děti pracují častěji u stolů a již od tří let se setkávají s pracovními sešity, čtením, psaním a matematikou. Pobyt venku je kratší a probíhá převážně na školním nádvoří. Odpolední spánek se neplánuje, děti nosí svačinu z domova a obědvají ve velké školní jídelně. Jeden učitel proto vede děti k velmi vysoké sebeobsluze.

Co si z této zkušenosti bereme

Týmové plánování Pedagogové stejného ročníku sdílejí přípravy, pomůcky i odpovědnost za návaznost programu. Odborná podpora Logoped, speciální pedagog či psycholog mohou pracovat s dítětem přímo v běžné třídě.

Co se mi naopak velmi líbilo

Silnou stránkou školy je plynulá návaznost od mateřské školy k dalším stupňům, přirozený každodenní kontakt s cizím jazykem a důsledná podpora autonomie dětí. Rodiče mají díky školní aplikaci rychlý přehled o docházce i dění ve třídě, zatímco pedagogové mohou využít odborníky přímo v budově školy.

PAVEL SI ODVÁŽÍ Srozumitelné a pravidelně opakované denní návyky mohou dětem dát vysokou míru samostatnosti, aniž by škola ztratila respekt k jejich potřebám. Samostatnost Srozumitelné denní návyky pomáhají dětem zvládat sebeobsluhu a pořádek ve vlastních věcech.

Badatelský, jazykový a senzorický koutek

Hospitace ve třídě přinesla inspiraci pro propojení vlastních vizuálních pomůcek s digitální technikou.

Interaktivní tabule, příběh a obrazové karty pomáhají udržet pozornost celé skupiny.

Angličtina v pohybu Vizuální karty, interaktivní tabule a pohybové písničky pro nejmladší děti. Badatelský koutek Mini-skleník nebo truhlík, rostliny, lupy a pravidelné pozorování mikrosvětů. Senzorické místo Hmatový box, světelné lahve, jemné osvětlení, polštářky a klidná hudba.

Jak poznáme přínos Budeme sledovat, zda děti samostatně využívají senzorické místo ke zklidnění, spontánně reagují na anglické pokyny a se zájmem pečují o rostliny. Zkušenosti zachytíme fotografiemi, krátkou evaluací v TVP, zpětnou vazbou rodičů a sdílením na pedagogické radě.

PŘÍNOS PRO DĚTI Jazyk bez stresu, radost z objevování přírody a bezpečný prostor pro práci s emocemi a smysly.

Co do naší školy nepřenášet

Nechceme přebírat ranou akademizaci na úkor volné hry, krátký pobyt venku na převážně betonovém dvoře ani úplné zrušení klidové fáze pro nejmladší děti. Zachováme také komornější kulturu stolování a osobní kontakt s rodiči.

„Zahraniční zkušenost mi ukázala, jak přirozeně lze propojit radost z objevování přírody, hravou výuku a vědomou

péči o dětskou duši i v těch nejmenších prostorech.“ • propojování vlastních vizuálních pomůcek s interaktivní tabulí • společné plánování pedagogů a sdílení metodických materiálů • anglické písničky, básničky a jednoduché pokyny v běžném režimu dne • odborná podpora dětí se specifickými potřebami přímo během programu • srozumitelné denní návyky podporující sebeobsluhu, úklid a organizaci pomůcek

Co opravdu vyzkoušíme

SDÍLENÍ V TÝMU Představím fotografie a konkrétní nápady. Současně předvedu ukázkovou činnost ve třídě a výsledky badatelského a senzorického koutku zachytím také v krátkém příspěvku pro rodiče a na web školy.

Samostatnost, příroda a pomoc druhým

Jana Anýžová • asistentka pedagoga a odpolední učitelka • MŠ Park Angelinum, Košice • duben 2026

Vlkovec obrovský v botanické zahradě v Košicích připomněl význam přímého poznávání přírody.

Zadní část budovy MŠ Park Angelinum se zahradou a prostorem pro pěstitelské činnosti.

Pět tříd s prvky Montessori pedagogiky

MŠ Park Angelinum patří mezi vyhledávané mateřské školy v Košicích. Má pět tříd a vede ji ředitelka Mgr. Nagyová. Škola využívá filozofii a vybrané prvky Montessori pedagogiky. Děti jsou vedeny k samostatnosti, sebeobsluze a aktivnímu poznávání světa kolem sebe.

Co mě nejvíce zaujalo

- herní koberečky, na nichž si dítě samostatně připraví a dokončí vybranou činnost
- akademický malíř, který s dětmi pravidelně rozvíjí výtvarné dovednosti
- individuální logopedická péče přímo v prostředí mateřské školy
- červené čepičky při cestách městem jako jednoduchý a účinný bezpečnostní prvek

Co bylo podobné a co jiné

Organizace dne, prostředí školy, komunikace s rodiči i vedení dětí k samostatnosti jsou velmi podobné naší praxi. Výrazněji je však zastoupena Montessori inspirace, zahradničení, ekologické činnosti a systematická pomoc potřebným.

Tři silné stránky školy

Samostatnost Dítě si vybírá činnost, připraví si pomůcky a učí se práci dokončit a uklidit. Příroda Zahrada a pěstitelské činnosti dávají dětem přímou zkušenost s rostlinami a péčí. Dobročinnost Děti poznávají, že mohou pomáhat seniorům a lidem, kteří podporu potřebují.

JANA SI ODVÁŽÍ „Pomoz mi, abych to dokázal.“ Dospělý dítěti vytváří podmínky, ale nechává mu prostor zvládnout činnost vlastními silami.

Záhony, pohádky a radost z pomoci

Děti pracují u stolečku s pomůckami a učí se soustředění i samostatnému výběru činnosti.

Kuchyňka ve třídě vytváří prostor pro námětovou hru, spolupráci a praktické dovednosti.

Čtyři inspirace pro naši praxi

- rozšíření environmentální výchovy a pravidelné péče o vyvýšené záhony
- využití vhodných Montessori prvků a pomůcek podporujících samostatnost
- častější čtení pohádek, zejména jako klidný rituál před odpočinkem
- více společných akcí a dobročinných aktivit pro seniory a potřebné

Co opravdu vyzkoušíme

Živé záhony Lépe pečovat o vysazené rostliny, doplnit zeleninu i okrasné druhy a zapojit děti. Pohádka před spaním Pravidelné čtení jako zklidnění, podpora soustředění a příprava na odpočinek. Dárky a sbírky Vyrábět drobné dárky pro seniory a uspořádat sbírku knih nebo plyšových hraček.

Jak poznáme přínos Budeme sledovat zájem dětí o péči o rostliny, klidnější průběh přípravy na odpočinek a jejich ochotu zapojit se do pomoci druhým. Přínos zachytíme fotografiemi, krátkou evaluací a zpětnou vazbou rodičů i příjemců dobročinných aktivit.

PŘÍNOS PRO DĚTI Odpovědnost za živé prostředí, bohatší vztah ke knihám a přirozené pochopení, že pomoc druhým má skutečný smysl.

Co musíme přizpůsobit našim podmínkám

Rozsah zahradničení omezuje prostor, proto využijeme hlavně vyvýšené záhony a menší nádoby. Dlouhé pěší přesuny po Praze musíme posuzovat přísněji podle trasy, věku dětí a bezpečnosti. Také vybavení pro odpočinek má být praktické pro každodenní provoz.

„I když je práce v zahraniční školce velmi podobná, stáž je příjemným setkáním s novými kolegy, kteří řeší vlastně

stejně problémy jako my.“

SDÍLENÍ V TÝMU Představím kolegyním nápady z oblasti zahradnických, čtenářských a dobročinných aktivit, které bychom mohli přenést do naší školy.

OSMNÁCTÝ ZÁPIS Z CEST • BRATISLAVA

Zahrada jako živá laboratoř a škola jako komunita

Pavel Maršálek • učitel • MŠ Bancíkovej 2, Bratislava-Ružinov • 22.–24. června 2026

Setkání s vedením a pedagogy hostitelské mateřské školy.

Školní zahrada dává dětem prostor k pohybu, hře i přímému poznávání přírody.

Osm tříd s otevřeným a progresivním přístupem

MŠ Bancíkovej 2 navštěvuje přibližně 166 dětí v osmi třídách. Školu vede PaedDr. Jana Bolebruchová. Vzdělávání propojuje environmentální výchovu, zdravý životní styl, inkluzi a smysluplné využívání digitálních technologií.

Co mě nejvíce zaujalo

- vyvýšené záhony, dopravní hřiště a každodenní využití zahrady při učení
- tvoření z přírodních a recyklovaných materiálů
- společné rituály školy a výrazné zapojení rodičů do života mateřské školy
- Snoezelen jako bezpečný prostor pro zklidnění, emoce a děti se speciálními potřebami

Co bylo jiné než u nás

Silněji je zastoupena environmentální výchova, robotika a práce s ICT. Výrazná je také komunitní spolupráce s rodiči. Ta je inspirativní, neměla by však nahrazovat běžné financování a provozní odpovědnost školy.

Tři silné stránky školy

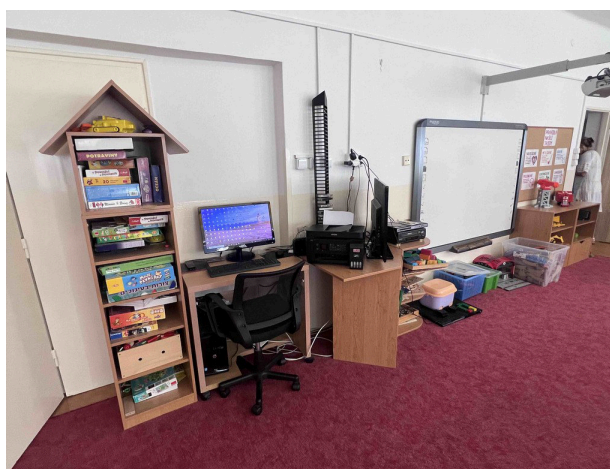
Živá zahrada Děti pozorují, pěstují, pečují a učí se přímo v proměnlivém venkovním prostředí. Snoezelen Smyslový prostor podporuje zklidnění, sebeřízení emocí a individuální potřeby dětí. Komunitní rituály Společné události přirozeně propojují děti, pedagogy a rodiny.

PAVEL SI ODVÁŽÍ Zahrada funguje jako živá laboratoř, škola jako komunita a moderní pomůcky jako přirozená podpora dětské samostatnosti.

Smyslový klid, robotika a tvoření z odpadu

Společná činnost dětí v krojích propojuje tradici, tvořivost a spolupráci.

Digitální a interaktivní pomůcky jsou dětem dostupné jako běžná součást učení.

Pět inspirací pro naši praxi

- vytvořit stálý environmentální koutek a více využívat přírodniny
- doplnit smyslový a zklidňovací prostor inspirovaný Snoezelenem
- využívat robotické a digitální pomůcky jako pomocníka, nikoli jako cíl
- zavést přehlednou komunikační nástěнку pro rodiče
- pořádat dílny zaměřené na recyklaci a nové využití běžných materiálů

Co opravdu vyzkoušíme

Klid a smysly Vybudovat jednoduchý Snoezelen koutek pro ztišení, soustředění a práci s emocemi. Tvoření z odpadu Zařadit recyklační dílny a ukázat dětem, že materiál může dostat nový smysl. ICT a příroda Propojit robotiku s poznáváním okolí a založit dostupný environmentální koutek.

Jak poznáme přínos Budeme pozorovat zapojení dětí, jejich samostatnost, schopnost zklidnění a zájem o přírodu i digitální pomůcky. Průběh zachytíme fotografiemi, v týdenním hodnocení třídního vzdělávacího programu, zpětnou vazbou rodičů a společnou reflexí na pedagogické poradě.

PŘÍNOS PRO DĚTI Více prostoru pro vlastní objevování, tvořivost, klidnou práci s emocemi a odpovědný vztah k přírodě i technologiím.

„Inspirace z Bratislavy mi potvrdila, že když propojíme laskavý přístup, smysluplné rituály a digitální svět, vzniká

prostor, v němž děti rostou přirozeně jako v zahradě.“

SDÍLENÍ V TÝMU Připravím krátkou prezentaci s nejzajímavějšími podněty, fotografiemi a konkrétními nápady. Kolegyním představím možnosti propojení environmentálního koutku, smyslového zklidnění, robotiky a tvoření z recyklovaných materiálů.

DEVATENÁCTÝ ZÁPIS Z CEST • RAKOUSKO

Volná hra, jazyková podpora a zdravá samostatnost

Mgr. Eva Žďárková • NÖ Landeskindergarten Wolfsthal, Dolní Rakousko • 5.–8. července 2026

NÖ Landeskindergarten Wolfsthal stojí v příhraniční obci nedaleko Slovenska.

Rozlehlá zahrada nabízí dětem každodenní pohyb, objevování i tvořivou hru.

Škola otevřená jazykům, přírodě a rozdílným potřebám

Mateřská škola vedená Manuelou Werdenich, MEd., pracuje s dětmi rakouského, slovenského i českého původu. Její koncepce vychází z rakouského vzdělávacího rámce, z podmínek Dolního Rakouska a z příhraničního prostředí Wolfsthalu.

Co mě nejvíce zaujalo

- volná hra jako hlavní způsob učení a pedagog v roli pozorovatele a průvodce
- cílená podpora němčiny v malých skupinách a pomoc slovenského pedagoga
- snížení počtu dětí ve třídě a zapojení odborné podpory při inkluzi dítěte se SVP
- každodenní pobyt venku bez ohledu na počasí a skutečné využívání školní zahrady

Co bylo jiné než u nás

Podpora dětí s odlišným mateřským jazykem je pevně propojena s diagnostikou a prací specializovaného pedagoga. Při inkluzi se upravuje počet dětí ve třídě. Výrazný prostor dostává volná hra a dítě je vedeno k větší samostatnosti během celého dne.

Tři silné stránky školy

Jazyk bez bariér Děti získávají cílenou podporu a rodiče mohou využívat komunikaci s automatickým překladem. Příroda každý den Zahrada, ovocné stromy a pěstování dávají dětem přímou zkušenost s okolním světem. Podpora podle potřeb Menší skupiny, odborný pedagog a úprava počtu dětí pomáhají skutečné inkluzi.

Partnerství s rodinou

Aplikace KidsFox či EduFox nabízí automatický překlad zpráv, a usnadňuje tak komunikaci s rodiči-cizinci. Nejméně jednou ročně probíhá osobní rozvojový rozhovor nad dětským portfoliem.

Zdravý životní styl v každodenním provozu

Děti připravují zdravé svačinky z lokálních surovin, pravidelně pobývají venku a využívají velkou sportovní hernu. Škola je zapojena do programu Tut gut! Gesunder Kindergarten.

EVA SI ODVÁŽÍ Dítě dostává čas na volnou hru, podporu podle svých potřeb a dostatek příležitostí zvládat běžné činnosti samostatně.

Zdravá svačina, džbánky a technologie jako pomocník

Přehledné prostředí třídy podporuje samostatný výběr činnosti a soustředěnou volnou hru.

Digitální pomůcky slouží účelně – pro poslech, zkoumání a aktivní učení dětí.

Šest podnětů pro naši praxi

- zapojit děti do přípravy zdravých svačin z dostupných a lokálních surovin
- pořídit malé džbánky, aby si děti samostatně nalévaly pití přímo u stolu
- chránit dostatečný čas pro volnou hru a vědomě posílit roli pedagoga jako průvodce
- využívat dětské portfolio při hodnocení i při pravidelných rozhovorech s rodiči
- doplnit místo pro drobné pěstování a pozorování růstu rostlin
- hledat komunikační nástroj s překladacem pro rodiny dětí s OMJ

Co opravdu vyzkoušíme

Malé džbánky Děti si nalijí pití samy, posílí sebeobsluhu a jídelna se může celkově zklidnit. Zdravá svačina Při krájení, mazání a prostírání děti rozvíjejí motoriku i zdravé stravovací návyky. Portfolio dítěte Fotografie a dětské práce lépe propojí pozorování pedagoga s rozhovorem s rodiči.

Technologie s jasným účelem

Ve Wolfsthalu technika nenahrazuje hru ani přímou zkušenost. Audio přehrávače, digitální lupy a mikroskopy pomáhají dětem naslouchat, zkoumat přírodniny a hledat odpovědi. Tento střídavý přístup je dobře přenositelný i do naší školy.

PŘÍNOS PRO DĚTI Větší samostatnost, klidnější stolování, více času na vlastní hru a dostupnější podpora jazyka pro děti i jejich rodiny.

Propojení mateřské a základní školy

Předškolní děti pravidelně navštěvují místní základní školu a účastní se společných aktivit. O školní zralosti rozhoduje ředitel nebo ředitelka základní školy; podle potřeby může dítě nastoupit do přípravného ročníku.

SDÍLENÍ V TÝMU Seznámím kolegy s novým pohledem na organizaci předškolního vzdělávání, podporu dětí s OMJ, systém inkluze a každodenní vedení dětí k samostatnosti. Představím také konkrétní podněty využitelné v naší škole.

„Zahraniční stínování v NÖ Landeskindergarten Wolfsthal pro mě bylo mimořádně přínosnou a inspirativní zkušeností.“

DVACÁTÝ ZÁPIS Z CEST • VALENCIE

Klid, spoluúčast dětí a prostředí pro všechny smysly

Eva Špačková • předškolní pedagog • CEIP Ausiàs March, Valencie • 28. září–1. října 2026

Snoezelen místnost s aktivitami propojenými s tématem vodního světa.

Hlavní vstup do budovy základní a mateřské školy CEIP Ausiàs March.

Malá mateřská škola s přátelským týmem

Mateřská škola je součástí základní školy a tvoří ji tři třídy s nejvýše dvaceti dětmi. V době návštěvy se v jednotlivých třídách pohybovalo přibližně šest až třináct dětí, mezi nimiž bylo mnoho dětí s odlišným mateřským jazykem. Škola má vlastní jídelnu, tři hřiště a Snoezelen místnost, kterou pedagogové společně připravují a vybavují vlastními pomůckami.

Co mě nejvíce zaujalo

- Snoezelen místnost vytvořená společnými silami pedagogů a průběžně proměňovaná podle tématu
- relaxační chvíle po pobytu venku, při níž zvolené dítě jemně masíruje kamarády
- přátelská atmosféra mezi pedagogy, vzájemná pomoc a pravidelné společné plánování
- zapojení dětí do výběru témat, kterým se chtějí ve třídě věnovat

Jiný rytmus dne

Pedagog pracuje s dětmi od 9 do 13 hodin. Dopoledne se střídají hry, ranní kruh, řízené činnosti, svačina z domova, pobyt venku a relaxace. Po obědě následují do 16 hodin volnější aktivity. Pedagogové zůstávají se stejnou skupinou od tří do pěti let, a mohou tak dlouhodobě sledovat její vývoj.

Tři silné stránky školy

Prostor pro zklidnění Snoezelen a relaxační rituály podporují psychohygienu, soustředění a příznivé klima třídy. Hlas dětí Děti navrhuje témata, hlasují a přirozeně se podílejí na podobě svého vzdělávání. Spolupráce týmu Pedagogové společně plánují, vyrábějí pomůcky a sdílejí odpovědnost za prostředí školy.

EVA SI ODVÁŽÍ Klidné rituály, možnost volby a společně vytvářené prostředí posilují bezpečí dětí i spolupráci celého týmu.

Relaxační rituály a děti jako spoluautoři třídy

masíruje odpočívající děti.

Třída čtyřletých dětí s interaktivní tabulí, tuff tray a přehlednými centry aktivit.

Po pobytu venku následuje relaxace, při níž „služba“

Pět konkrétních inspirací

- zařadit do denního režimu krátké relaxační chvílky a bezpečné masážní pomůcky
- nechat děti navrhovat témata, hlasovat o nich a doplňovat otázky do myšlenkové mapy
- vytvořit pravidla třídy z fotografií, na nichž děti jednotlivá pravidla samy znázorní
- zpřístupnit ve třídě přírodniny pro volnou hru, smyslové poznávání i řízené činnosti
- využít prostírání jako jasně vymezený osobní prostor pro hru a dokončení činnosti

Co opravdu vyzkoušíme

Chvilka klidu Připravíme relaxační a masážní pomůcky a s kolegyněmi nastavíme bezpečná pravidla jejich používání. Témata dětí Nápady zaznamenáme na velký papír, uspořádáme hlasování a vítězná témata společně rozpracujeme. Pravidla na fotografiích Děti pravidla dramaticky znázorní, vyfotí a samy rozhodnou o jejich umístění ve třídě.

Příroda a vlastní prostor pro hru

S dětmi nasbíráme v parku přírodniny a nabídneme je ve třídě pro tvoření, poznávání všemi smysly i vlastní fantazii. Ke stolečku doplníme prostírání a společně stanovíme, u kterých her pomáhá dítěti udržet vlastní prostor a dokončit započatou činnost.

PŘÍNOS PRO DĚTI Více klidu a respektu, možnost ovlivnit dění ve třídě, bližší kontakt s přírodou, podpora samostatnosti a méně nedorozumění při společné hře.

Jak poznáme, že změny fungují

Budeme pozorovat děti, ptát se na jejich zkušenost a sledovat klima třídy i průběh tematických bloků. Změny zachytíme fotografiemi, zápisem v třídním vzdělávacím programu, zpětnou vazbou rodičů a společným vyhodnocením na pedagogické radě.

SDÍLENÍ V TÝMU Připravím prezentaci s fotografiemi a nápady, které bychom mohli přenést do praxe v naší mateřské škole. Kolegyním představím relaxační pomůcky, zapojení dětí do plánování i práci s přírodninami. Ráda bych také navázala na přátelství z Valencie a rozvinula další spolupráci v rámci společného projektu.

„Znovu setkání s přáteli z Valencie!“

CO BUDE NÁSLEDOVAT

Zkušenost nekončí návratem domů

Sdílení, ověřování a další mezinárodní spolupráce

1. SDÍLÍME

Každý účastník představuje kolegyním a kolegům nejdůležitější zkušenosti, fotografie, pomůcky a konkrétní náměty využitelné ve třídách.

2. ZKOUŠÍME

Vybrané podněty zavádíme postupně a s ohledem na potřeby dětí, podmínky obou pracovišť a společnou pedagogickou vizi školy.

3. OVĚŘUJEME

Sledujeme reakce a pokroky dětí, zaznamenáváme zkušenosti a společně vyhodnocujeme, které změny mají skutečný přínos.

4. POKRAČUJEME

Z uspořené finanční prostředků připravujeme přibližně čtyři další mobility a dále rozvíjíme spolupráci se zahraničními školami.

SROVNÁVACÍ ZPRÁVA ERASMUS+

Významným výstupem projektu je také srovnávací zpráva, která porovnává navštívené vzdělávací systémy, organizaci škol, počty dětí ve třídách, podmínky pro práci pedagogů i konkrétní přístupy k předškolnímu vzdělávání. Zpráva poskytuje škole podklady pro další odbornou diskusi, plánování a rozvoj.

Na závěr – slovo ředitelky školy

Cesty, které jsme díky programu Erasmus+ absolvovali, skutečně proměnily naši školu. Jako ředitelka školy jsem velmi vděčná za mimořádnou příležitost navštívit mateřské školy ve Španělsku, na Slovensku a v Rakousku, nahlédnout do jejich každodenního života a učit se přímo od lidí, kteří svou práci dělají s profesionalitou, tvořivostí a respektem k dětem.

Hostitelským školám v Málaze, Valencii, Košicích, Bratislavě a Wolfsthalu děkuji za vřelé přijetí, otevřené dveře, důvěru a ochotu sdílet zkušenosti. Mohli jsme vstupovat do tříd, pozorovat práci pedagogů, ptát se a společně přemýšlet o tom, co dětem skutečně prospívá.

NEJCENNĚJŠÍ ZJIŠTĚNÍ Erasmus+ nám neukázal jediný správný model. Ukázal nám mnoho cest a dal nám odvahu dívat se na vlastní školu novými očima.

Co projekt přinesl

Dětem

Více samostatnosti, klidových míst, kontaktu s přírodou, podpory jazyka, zdravých návyků a smysluplných digitálních pomůcek.

Zaměstnancům

Profesní inspiraci, větší jistotu, odvahu zkoušet nové postupy, sdílet zkušenosti a hledat vlastní řešení.

Celé škole

Konkrétní změny v prostředí i vzdělávání, společný směr týmu a silnější evropský rozměr naší práce.

Od inspirace ke konkrétním změnám

Z pozice ředitelky považuji za nejdůležitější, že zahraniční zkušenosti nezůstaly jen ve vzpomínkách. Do praxe jsme přenesli nebo dále rozvíjíme relaxační a smyslové koutky, pěstitelské aktivity a záhony, obrazovou podporu pro děti s OMJ, zdravé stravovací návyky, větší samostatnost při stolování, práci s portfoliem, tvoření z přírodních a recyklovaných materiálů i účelné využívání ICT a robotických pomůcek. Každou změnu přizpůsobujeme podmínkám naší školy a především potřebám našich dětí.

Srovnávací zpráva jako další důležitý výstup

Na základě mobilit jsme vytvořili také srovnávací zprávu o předškolním vzdělávání v navštívených zemích. Porovnali jsme organizaci škol, počty dětí ve třídách, věk při nástupu, průběh dne, financování, podporu dětí s OMJ a speciálními vzdělávacími potřebami, práci pedagogů, spolupráci s rodinami i přechod do základní školy. Tento přehled vnímám jako velmi cenný podklad pro další rozvoj školy i odbornou diskusi.

Moje poděkování

Děkuji všem účastníkům mobilit za zodpovědnou reprezentaci školy, sdílení poznatků a ochotu proměňovat inspiraci ve skutečné kroky. Děkuji hostitelským týmům za jejich čas a otevřenost a programu Erasmus+ za možnost růst profesně, lidsky i jako jedna škola.

„Z cest jsme si nepřivezli hotové návody. Přivezli jsme si otázky, odvahu a společné přesvědčení, že i malá promyšlená změna může dětem výrazně zlepšit každý den.“

Mgr. Trčková, MBA • ředitelka školy

ERASMUS+ 2026

Cesty za inspirací pokračují

Děkujeme hostitelským školám, programu Erasmus+, zřizovateli, našemu týmu i rodinám za podporu, otevřenost a důvěru.

„Každá cesta získává skutečný význam teprve tehdy, když se nová zkušenost promění v lepší každodenní život dětí.“

Vydala Mateřská škola Podbělohorská, Praha 5
Projekt Erasmus+ 2026 · Cesty za inspirací

Texty: účastníci pedagogických mobilit

Redakce a koncepce: vedení školy

Fotografie: archiv účastníků mobilit

Vydáno: 2026